

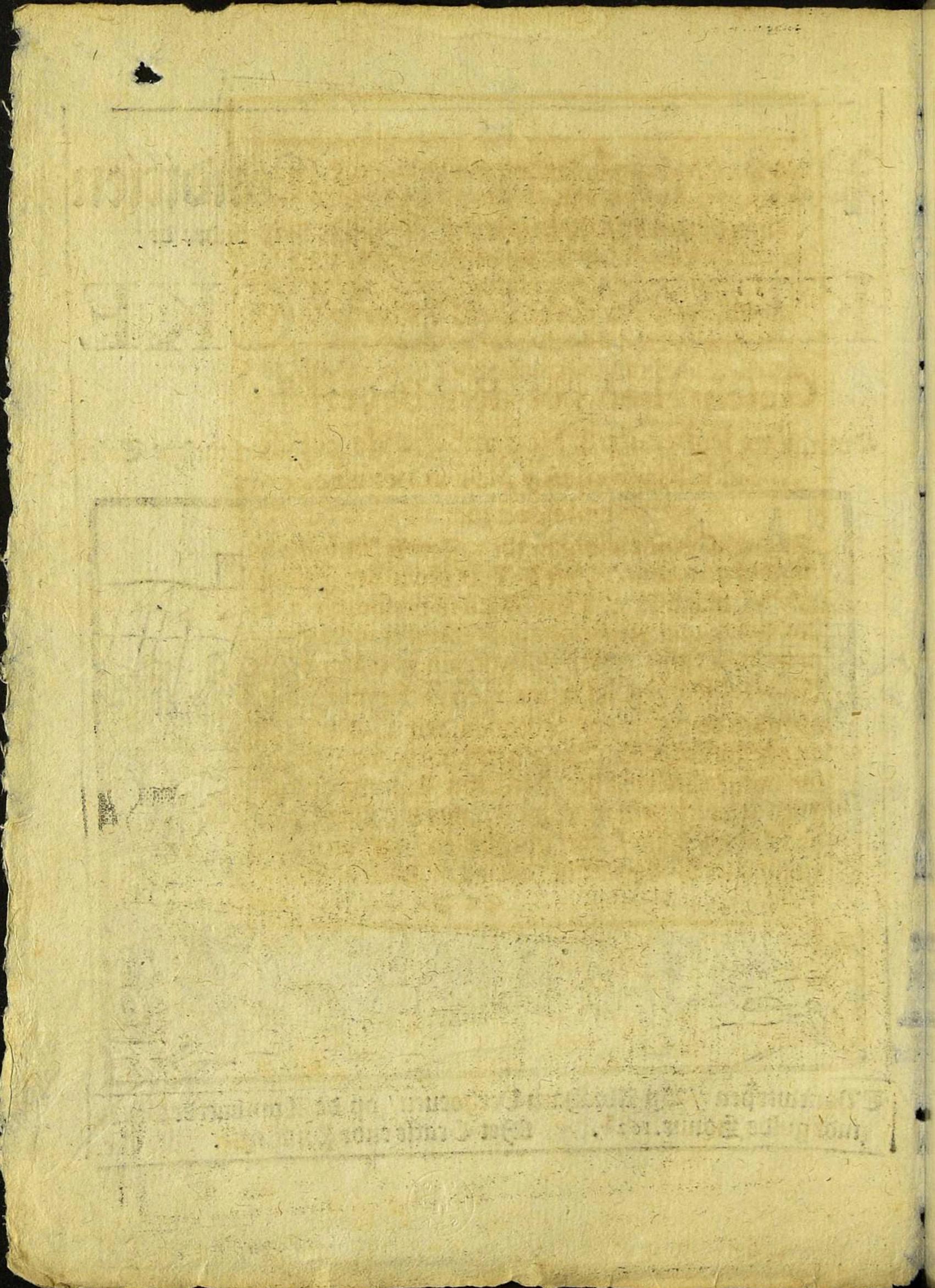
SEECKERE

Particulariteyt ende Conditiēn van de Stadt Praghe/soo de selve ghebrocht is onder de Ghehoorsaemhēit van zyne **KEYSERLYCKE** MAIESTEYT.

Oberghesedt wt de Hooch-Duytsche sprake in onse Nederlantsche Tale.
Mn eerst Ghedruickt den 1. December. 1620.

Thantwerpen / Wp Abraham Verhoeven / op de Lombaerde Veste /
inde gulde Sonne. 1620. Met Gracie ende Privilegie. C.c.

Geschreuen vvt den Beyerschē

Velt legher den 8. Nouember, ende vvt de
Stadt Praghe den 9. Nouember 1620.
ende den 10.

He mijne voorganghene Jonste schrijvē van
den 3. ditto heest D. L. te vernemen gehadt/
wat hun tot heden Dato is verloopen/ ende
hoe dat de 600. Proviandt ende Munition wagens
in onsen Legher waren aen ghecomen/ waer op zijn
Doorl. Hertoge Maximiliaen in Beyeren &c.
als oock den Conte de Bucquoy den 4. ditto zijn
op ghebroken/ haren wech nemende recht op Prague
toe/ doch deden eerst het Stedekken Laumb op efs-
schen/ d'welck hem inder haest onder des Kepers ge-
hoorsaemhent heef: ouer ghegheuen/ naer dien den
Spanj daer by ligghende (oock den Pfalz-Graeff

Cc ij

ost

oft vermeind den Coninck / in enghen persoone hem
aldaer bevindende) onse op breken ghemerckt / heb-
ben sy oock desghelyckr aen ghevanghen met gant-
scher macht inder haest te marcheren naer Praghe /
van meyninghe ons den pas te oudergaen / ende af te
snyden / oft ten minsten voor ons tot Praghe in te
comen / w^y hebben hem ghelyk wel soo sterck naer
ghesedt / dat w^y den 7. ditto hebbē zijn Arriere Guar-
dia gheraeckt / oft by gherenckt / ende by aldien dat
den Conte de Bucquoy / soo als doen die Auant guar-
dia hadde vroech / ende by tijs aent marchere had-
den gheweest / soo hadden w^y sonder twijfel die dach
een onsienlycke Victorie becomen) Dan even wel/
ettelijcke onser Auantguardia van den Hertoge 200.
Honghersche Ruyters in een bosken betraptten / alle
omghebrocht / ende 28. waghens met Ammonitien
ghenomen en becomen hebben.

Den selvighen gantschen dach zyn w^y in Armis
ende bepde Leghers maer een Musquet scheut van
den anderen gheleghen: ende den selvighen nacht is
onse Ruyterije int vpanct ende Hongarisch Quar-
tier ghevallen / ende die selue inde vlucht ghejaeght /
ende 300. verslaghen / ende de Vlecke oft Dorpen in
brant ghesteken.

Den 8. ditto zyn w^y 4. uren voor den dach op ghe-
broken / ende hebben den vpanct onghenaerlyck een
mijle

mijle van Prage aengetroffen/ des middaechs voor
den koen ontrent ten thien uren / de welcke hem op
eene bequaeme plaeſte tamelijck verschanscht hadde /
ende hadde oock zijn grof gheschut teghen ons ghe-
recht/ alsoo dat w^p het voordeel van eenē heuvel niet
ghehadt en hadde/ h^p soude ons daer mede mercke-
lijcke schade ghedaen hebben/ onse Ruyterije onder
hie haer euen dapper niet schermutseren/ tot dat het
Doet-volck/principael die van Wicquon sterckelijs
aen mochten comen/ ende quamen hert aen gedron-
ghen/met Cosagie van de Cappiteynen ende Bevel
hebbers/de welcke men doen na dander alle in slach
oordnen brocht/daer mede den tijt verliep tot op d^rp
uren naer middach. Doen begosten zp gelijcker hāt
den vrant aen te grijpen/de welcke wt de Schantzen
voor d'eerste groote schade dede met zijn haech ghe-
schut/ onder ons lieden/maer ten mocht haer niede
helpen/maer w^p werden hun ten lesten te sterck/ en
dronghen niet alleen sonder vreese in die Schantzen/
maer ioeghen den vrant met ghewelt zijn grof ghe-
schut af/d'welck 7. Veldt-stucken waren/ het welcke
alsulcken schick onder haer ghemaecte heeft/dat sⁿ
alle in de vlucht zijn ghecomen/ een partie vluchten
naer Praghe op/ende een partie nae den Thier gat-
ten oft Warande/ alwaer hun die Cosagge oft Pool-
sche Ruyterije nae ghesedt heeft / ende vele om hals
ghe-

6

ghebrocht hebben/zijn met haer t'saermen inde Warande in ghedronghen/waer datter menighe doodt gheslaghen zijn van den vrant/die ghesalveert zijn/hebben haer op ghenade ende onghenade gevangeu ghegeven: waer dader vele Adels persoonen gheweest zijn.

Den voorernaemsten is den Oudesten Sone van Prins Christiaen van Anhalt/met noch eenē Kijn Graue/ende eenen Graef Slick/ende meer andere/daer hebben wytte lijcke Vendels becomen/in dese Schermutsel/soo wel in den Welt-slach zijn verovert 24. Vendels soo van peerdē als voervolck/de doode en kostmen inder haest noch niet seker weten / men schadt die op vier duysent op die plaetse / men verstaet datter wel duysent int water ghesprongen zija/ende verdroncken van den vrant.

Ick hebbe selfs die Corpussen oft Lichamen 10. ende 12. ouer oft op den anderen allomme met mijn ooghen sien doot liggen in die warande/soo leyt ooc het veldt/op de zyde van S. Laurentiusberch oock de straete van den Wijssenberch vol doode Hungheren.

Ons volck is op een scheure weechs by de Stadt gherendt/allwaer yn vele ver slaghen hebbe/soo haer vele in Praghe in epidemie salueren / ende hebben daer wel soo. waghens met Wagagien ende Ammunitionen

7

nitiën becomen / onder packen ende sackē diſder ſeer
gherooſt zijn heeftmen den Cousebant le Giartiere
ghewonden / ſoo die den nieuwē Coninck gedragēn
ende aen ghehadt heeft van de Ordēn van Enghe-
lant / hoe dat met hem af ghegaen iſ en weetmē niet
ghewis / het was eenen vreeſſelijcken Slach / veel
van onſe Rupteren / ende Cosagghen hebben 6. 7. 8.
10. peerden aen de handt ghevoert / ſoo zp die Hunge-
ren ende Bohemen af ghenomen hebben / ende doot
gheschlagen.

Onder de Hooftlieden ſoo ſp haer cloeckelijck van
onſer ziiden ghedraghen hebben / iſ de voornoemde
gheweest den ouerſten C. Kfratz / ende den Baron vā
Pappenhem / zijn dootlijck verwont gheworden /
onder t'voertvolck heeft hem wel gedragēn Capitepn
Hopman Bour / de welcke met zijn Wirtsburghers
Regiment hem cloeckelijck droech.

Onder des Graven van Bucquoy volck hebben
die Napolitanen de eere in ghelept / ende behaelt / eſi
de Pooolsche Cosagghen de welcke in den vrant in
de vlucht de meeste ſchade gedaen hebben. Don Bal-
taſar dede oock zijn devoir met het volck.

Van onſe Cappitepnen zijnder vele verwont / dan
luttel ghestoruen / alle en den Heere ende Cappitepn
van Meggau / Maer den meestē prijs iſ toe te ſchrij-
ven onſen Hertoghe van Beperen / ſoo hy d'eerſte eſi
de

de leste is gheweest/met goetheyt ende strafheyt die
 Soldaten te vermanen. Want eer de Bataillie oft
 Slach soude aen gaen/te voeren was bp zijn Dooz-
 lichtighe Hoochent ghecomen een Gheestelijc Per-
 soon/van groter Qualiteyt/de welcke een Oerste
 was van de Orden diemen noemt de los Calsos,
 ende brocht aen den Hertoch van Beieren een bloot
 s weert / d'welck hy hem presenteerde ende schonck
 van weghen zyne Heilicheyt den Paus van Roome
 ende badt den Hertoch toch het selve te willen aen-
 veerden/ende dede daer bi een schoone beweechlycke
 Oratie oft Vermaninghe/als datse niet en twijfeldē
 Godt d'n Heere soude de victorie verleenen (ghelyck
 Godt lof t ghebeurt is) want het eene rechtverdighe-
 sake was/waer vore yn oo:loochde/ende dat het was
 ter eer den Godts/ende tot welstandt van de gheheele
 Christenheit/ende tot voorderinghe van het Heilich
 Catholijck Apostelijck Roomische Gheloobe/
 ende om te moghen wederstaen de Wreethede/
 ende Tyrannie van den Erf-vnant den Turck/de
 welcke de Rebelle versocht hebben tot haerlieder Assi-
 stentie/ende int lant te brenghen/ tot verderffenisse
 der ghehelder Christenheit/ende voor d'eerste het
 vergieren van sov veel Hooch-Loffelijken Hooch:
 Dunschen Christen Bloets/ende te niet te brengen
 het Edele/Hooch-loffelijcks Huns vā Gostrijt etc.

Den

Den Grabe van Bucquop was cloeck in de tere
van het volck in Ordens te stellen/ende aente voeren
hem altijts presenterende aan den vrant / men ver-
stond dat hy een schamp scheut aent bee hadde/ maer
niet te bedieden/was cloeck by de Soldaeten/ want
sonder den Hertoch van Beieren/ ende Grabe van
Bucquop de saecke in twijfel soude gestaen hebben/
want ses dupsent Hongheren van den vrant / alles
lichte peerden/ ons eerste aboerde.

Onde Leghers depilden haer in dyp deelen / ende
druuen de ses dupsent Honghersche peerden soo dap-
per te rugghe dat de selue door haere Infanterie
d'weers door drezen/ende scheurden de slachtoorden
van haer voetvolck/ waer ouer des vrant's legher in
groote Confusie quam.

Den nieuwen Gheprendeerd Coninck wert
tweemael ghesien int Legher onder eenighe troupen
Musquettiers van de Infanterie.

Als men die verslaghen gheuanghen ende Gedis-
valigeerde soude alle te samen rekenen/soo schatmen
den vrant ouer de helst van zynen Legher verloren
heest/soo hy op 20. dupsent mannen gheestimeert
is.

Men verstaet nu datter ouer de 200. Edelen ghe-
uanghen zijn/ende veel doodt gheslaghen/ ende wel
4000. Soldaten ghevanghen zijn/ van onser zyden

Od **tusschen**

tusschen de 2. ende 3. hondert doot.

Die van de cleynne zijde van Praghe hebben hedē noch een Suplicke aen onsen Hertoghe ghesonden / met vermeldinghe dat alle Sub vtraque, oft Calvinisten daer wt ghevlucht waren / ende over de brugghe in die groote Stadt verloopen / baden zijn Doozuchtichept / dat hy doch wilden in de Stadt incomen / ende de ouer bleven arme Catholijsken haeder ontfermen ende beschutten / d'welck zijne Doozuchtichept beweechde .

Daer op dede den Hertoghe oimblasen met trompetten ende schickten alle de waghens ende bogagie naer de kleynne stadt / alwaer wij (Godt los) desen neghensten ditto zijn in ghetrocken / ende hebben ons quartier in die Stadt ghenomen.

Die van de andere zijde hebben een Suplicke (wt den naeme van eenighe Enghelsche / soo haer voor Ambassadeurs van Engheland wt gheuen) aen onse Hertoghe / gheschickt om een Trevis oft Peps oft Accoort te proponeren / wat daer wt volghen sal / is noch onbekent / wt Praghe den 9. Nouembriis 1620.

Den 10. Ditto wt Praghe.

Doen den Hertoghe van Beperen op de cleynne zijde van Praghe in trock oft rede / soo treede hy voor het Cappucinen Clooster af / ende dede in haer Kercke zijn Ghebedt met grooter devotien / ende dit gedaen
zijnde

zijnde als doen trock hy naer t' Palleps van C. Pop-
pel daer hy gheologheert is.

Die van d' ander zijde hebben ettelijcke principael
Heeren aen hem ghesonden/in sonderhept eenen H.
Poppel soo Landt Hof-meester van den nieuwē ge-
pretendeerden Coninck gheweest is/welcke met he
ghesproken heeft/ende doen sy af giaghen sach men
de traen haer ouer de wangen loopen/Door d' welc
die van de oude stadt sonden terstont aen zijn Hooch-
hept/biddende om 3. daghen respijt/d' welck hy niet
en wilden aboperen/iae gheen dy uren/ende dede
terstont epsschen de sleutelen van de poorte/Die de
selve sleutelen in bewaernisse hadde en wilde he niet
laten binden/op d' welck den Hertoch hem stoerde/
swoer dat hy hem soude doen op hanghen/in den
welcken tijt hebbē de Walen de pētaerden gheset aen
de poorte/ende sommighe zijn oock gheclommen op
de vesten/waer ouer dat quam sulcken schroom in de
vpant dat de Honghersche Soldaeten die haer daer
binnen vonden wierpe haer in de Riviere de Elbe/
verhoopten haer te salueren met swemmen/daerder
wel dupsent af verdroncken zijn/zijn Hoochhept ginc
voorts met de Victorie.Daer op soude haer de ander
stadt oock op ghegheuen hebben.

Soo den Hertoch van Beperen de Bataillie ghe-
daen hadde opt leste van de Bataillie viel met allen

de macht op Praghe/siende dat part vanden Ouant
gheretireert was in de oude stadt / d'welck ghesien
was van de Catholijcken deden langs eene syde vā
de stadt den Hertoch in comen/ter stont de resterende
gauen haer ouer met het Casteel aen zijn Hoochep/

Men verstaet dat den Pfalz-Graeve met zijn
Hups vrou ende kinderen / ende alle voornaemste
Heeren/Rebellen zijn naer Brandiss gevlucht/ ende
van daer voort te Lande wt.

Voorders van alles de sekerhept/Puncten / Arti-
culen ende Conditiën oft Rechten en kan men soo
haest gheen recht beschreven/ want niet alles
op een ure oft twee te doen en is/ dan men salt met
den eersten verclaren / Godt hebbe lof van de goede
Victorie/die Godt ons verleent heeft/ Gheschreven
wt Praghe den 10. Nouember 1620.

FINIS.

Vudit C.D.VV.A.

Chronographicum.

IVstItIæ proteCtor, fVI It Do-
MInVs.

Aliud.

IVstItIa hæretiCVM Depo-
fVI It.

Aliud,

IVstItIa freDerI CVM pVnIt.

Aliud.

IVstItIa DVCE regnabit ferDInanDVs.

Aliud,

14

Aliud,

FerDInanDo II. sIC praga fIt reDVX.

Aliud.

1619. InIVstI gaVDIo CoronarVnt regeM.

1620. IVstI gaVDentes cIIcIVnt regeM.

Bulla

De Priuilegie van onſe Ghenadighe Princen.

ALBERTVS ende ISABELLA Clara Eugenia Eertſe Hertogen van Oosten-rijck, Her-
toghen van Borgondien, Brabandt, ende Souue-
raine Princen van Nederlandt, &c. Hebben door singu-
liere Priuilegie verleendt in't Iaer ons Heeren sesthien-
hondert ende vijf, Onderteekent I.de Busschere, ghe-
gunt ende verleent aan Abraham Verhoeuen, gelworen
Boeck-drucker binnen Antwerpen, te mogen Drucken
ende te snijden in houdt oft Copere Platen, ende te ver-
coopen, in allen de Landen van hare ghehoorsaemheyt,
alle de Nieuwe Tijdinghen, Victorien, Belegeringhen,
ende innemen van Steden, die de selue Princen souden
doen oft becomen, soo in Vrieslandt oft ontrendt den
Rhijn: Ende midts dien in dese Nederlanden ter oorsa-
fake van den ghemeynen Treues sulckx niet te passe en
compt, Soo hebben hare voorseyde Hoocheden aan den
seluen Abraham Verhoeuen, wederom op een nieuwe
toeghelaten te mogen Drucken, snijden, ende te vercoo-
pen alle de Victorien, Belegeringen, innemen van Steden
ende Casteelen die voor de Keyserlijcke Majesteyt sou-
den gheschieden in Duytslandt, in Bohemen, Moravien,
Oosten Rijck, Silesien, Hungharijen, ende andere Pro-
vintien in het Keyserrijck ghelegen, ghe-exploiteert vā
wegen den Graue van Bucquoy, ende Dampier, oft an-
dere, midts-gaders oock alle de Nieuwe Tijdinghen van
Hollandt, Brabandt, ende andere Provintien van Ouer-
mazecomende, &c. Verbiedende aan allen Boeck-druc-
kers Boeck-vercoopers, Cremers, ende andere de selue
naer te Drucken oft Conterfeyten in eeniger hande ma-
nieren, Op de penen daer toe gheseldt, breeder blijc-
kende by de Brieven van Octroye, verleendt den xxvijj.
dach Ianuarij 1620. In hunne Raden Gheteeckent

A. I. Cools.

D'ander inden Secreten Rade gedaen den vij. Meert 1620.
Onderteekent

D. Goetignies

A

the first. **P**rofessor A. V. T. has
been engaged in the study of the
various forms of the disease, and
has made some interesting observations.
Consequently, he has been able to
offer some valuable information
to the medical world. He has
observed that the disease is
more prevalent in certain districts
than in others, and that it is
more common in certain seasons
of the year. He has also observed
that the disease is more prevalent
in certain ages than in others,
and that it is more prevalent
in certain classes of society
than in others. He has also
observed that the disease is
more prevalent in certain districts
than in others, and that it is
more prevalent in certain seasons
of the year. He has also observed
that the disease is more prevalent
in certain ages than in others,
and that it is more prevalent
in certain classes of society
than in others.

D. **E**nvironment